

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Türkiye böyle bir ülke işte. Başka ülkelerde bir tek tanesi meydana gelse yer yerinden oynayacağı onca şey bir arada gerçekleşiyor ve ülke her şey normalmiş gibi devam ediyor. Gerçeği kendi gerçekliği içinde algılamaya olanak vermeyen

bir zihniyet, tasavvur ve tahayyül dünyasından gelen bir toplum o gerçeğin kurumsallaştırılmasını ve yaşamının o algılayamadığı, tarihini ve geçmişini tanıyamadığı gerçek tarafından belirlenmesini ancak bu kadar hazmediyor. O vakit daha iki gün önce kafanızda tasarladığınız bir konuyu aktarmaya bile fırsat bulamıyorsunuz. Gündem sizi alıp bambaşka bir kıyıya bırakıyor. O zaman oradan yürüyelim ve şimdilik insan hakları meselesinin son yazısını daha sonraki bir takvime kaydedip, bırakalım.

Türkiye’de şu sıralarda yaşanan onca ürpertici olayın pek de o kadar şaşırtıcı yanı yok dersem kimse kızmasın. Bunu anlamak için küçük bir hafıza tazelemesinde bulunalım ve hafiften başlayıp ağıra giden şu örnekleri hatırlatalım.

Maçlar bittikten sonra, hele bu bir milli maça,

Bir tepkinin anatomisi

kitleler salkım saçak sokaklara dökülüp olmadık taşkınlığı yaptığında devletin kolluk kuvvetleri seyirci kalmıyor mu? Toplumsal gerilimin boşatılması adına öyle, sadece izlemekle yetiniyor. Bir!

İtalya, kendi topraklarında bulunan Apo’yu vermeyeceğini söyledi ve kıyamet koptu. Önemli olan tepkinin nasıl gösterildiğiydi. Devlet, bütün kolluk kuvvetlerini bir yana çekip, toplumun, tepkisini, sokaklara dökülen genç ve hangi siyasal ideoloji ve örgüte ait olduğu besbelli kitleler tarafından göstermesine izin verip olanak yaratmadı mı? Tamamen öyle. Bir anlamda devlet kendi söylemek istediğini o yoldan aktarıyordu. İki!

Şöyle ya da böyle Af Yasası çıkarıldığında, Emniyet Genel Müdürü, her şeyin habercisi olacak biçimde, yasaya, başında bulunduğu kitlenin tepki duyduğunu basına yaptığı açıklamayla dile getirmede mi? Getirdi ve o genel müdür, daha o aşamada işkence yapan polisin neden affedildiğini anlayamadığını, o maddenin yasalaşması halinde niçin adalet bakanının istifa edeceğini söylediğini kavrayamadığını göstermiyor ve polisin ‘sivillik’ kavramı konusunda bulunduğu noktayı belirlemiyor muydu? Ardından, polise karşı yapılan ilk saldırıda, İstanbul Emniyet Müdürü, gene basın önünde ve daha ortada hiçbir bulgu yokken o hareketin ölüm orucuna yatanlar

tarafından yapıldığını söylemiyor muydu? Üç.

Polis şimdi sokağa çıkıp neye tepki gösteriyor? Çok açık bir biçimde, Türkiye’nin Avrupa’yla karşı karşıya ve yüz yüze gelmesine. Kimse kendisini kandırmasın. Polis, Af Yasası’ndan başlayarak, teröristlerin affedildiğine inanıyor ve Kürtçe yayın özgürlüğü konusunu bu olguyla birleştiriyor. Bir anlamda, Genelkurmay Başkanlığı’nın yaptığı açıklamayla, yani yayın özgürlüğünün terörün galibiyeti olacağını söyleyen yaklaşım ile kendisini ve zihniyetini özdeşleştiriyor. Bu anlamda polisin tepkisi belli bir politikayadır. Dört!

Şimdi bunları alt alta koyunca bakın ne çıkıyor. Toplum, derece derece şiddete alıştırmıştır. Her tepkinin fiziksel yoldan ortaya koyulması artık tek ve en yaygın toplumsal davranış haline gelmiştir. Devlet, ‘masum’ saydığı maç sonrası tepkiden başlayarak her düzeyde bu süreci beslemiştir. Dahası, kendisi bunu kullanmıştır. Bir anlamda, söylemek istediğini kitleyi sokağa dökmek suretiyle ifade etmeye başlamıştır. Son olaylar bu ‘kreşendo’nun bir uzantısıdır. Fakat, hepsinden beteri bir siyasal örgütle polisin işbirliğidir. Bir de, denecek ki, polisin devlete tepkisi var. Tabii var. Fakat gerek o gerekse o ‘malum’ ve çok tanıdık polis-siyaset beraberliği bambaşka bir yazının konusudur.